

СВОБОДА

LIBERTY

Часопис для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союзу“.

Рік XVI. Нью-Йорк, Четвер, 9-го Липня 1908. Число 28.

Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, July 9, 1908. No. 28.

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет за місяць Юній 1908.

В. 34. Стависка. Теодозія, жона Івана, ум. 20.V. 08.	1400'00
В. 32. Войтила Михайл, ум. 5.V. 08.	900'00
В. 139. Бурка Теодор, ум. 25.V. 08.	1000'00
В. 29. Грозьо Антія, ум. 29.V. 08.	1000'00
В. 75. Чупа Михайл, ум. 4.VI. 08.	1000'00
В. 16. Калапір Марія ж. Івана, ум. 5.V. 08.	400'00
В. 16. Сувак Марія, ж. Івана, ум. 23.V. 08.	400'00
В. 32. Тарнак Анна, ж. Стеф. ум. 31.V. 08.	400'00
В. 2. Грицько Іван	100'00
В. 38. Ткач Прокід,	100'00
В. 46. Тома Онуфер,	100'00
В. 6. Руснак Юрій,	100'00
В. 81. Папкевич Френк,	100'00

Разом 7'900'00

Платня гол. урядників за Юній 185'00

Адміністрація Союзу за Юній 132'43

Весь розхід виносить 7.297'43

Розмет платить 8148 членів на ціле посмертне (кождий по 0.86 дол.) і 800 членів на пів посмертного (кождий по 0.43 цнт.). Крім того каждый член платить за орган „Союзу“ по 10 цнт., на Фонд Резерв. по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Ф. Бідних по 1 цент.

Член на ціле посмертне платить 1.00 дол., а на половину посмертного 57 цнт.

К. Кирчі, председатель. С. Ядловский, секретар.
А. Шаршун, касієр.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Липень.

9	Ч. Давида сел., Йоан. гот.
10	П. Сампсона пр., Севир.
11	С. Кира і Йоана безср.
12	Н. Петра і Павла апост.
13	П. Собор 12 апост.
14	В. Косми і Даміана мч.
15	С. Пол. рази Пр. Бог.

По причині відбуваючої ся на днях X-ої Головної Конвенції Р. Н. Союзу се число виходить лише в чотирь сторони.

— Справа Січинського. Слідчий судья радник Берзон вручив онові Мир. Січинському резолюцію вишого кр. суду, якою відкидає ся відклик Січинського проти акту обжалованя. Також мати Січинського внесла відклик проти акту обжалованя свого сина, але і сей відклик висп. кр. суд відкинув. Супроти того акт обжалованя став ся правосильний. Акт обжалованя виготовлений лише в рускій мові, бо утраквістичного тоє по руски і по польски не хотів Січинський прийняти. Рівнож внесене о делегацию позакраєвого суду для розправи Січинського відкинено. Розправа відбуде ся проте перед лавою присяжних судій у Льв. Вступ для публіки на сі розправу буде дозволений лише за білетами.

Після наспівших приватних вістей мала розправа уже відбути ся і Січинського мали засудити на смерть. Вість ся однак потребує потвердження.

— Русини живучі в Michel, B. C. Canada зійшли ся в неділю, 21 червня 1908 і вложили братство, а заравом і від Р. Н. Союзу. На початку записало ся 16 членів, однак є надія, що пізніше еще більше ся запише. Нових членів буде приймати ся кожної неділі по полудни. Новоприступившим членам складаю сердечну подяку і запрошую усіх Русинів Мішельських, щоби записували ся до Р. Н. Союзу, та щоби не ходили до словацких сподків і не спомагали чужу організацію. Ужесьмо досить наробили ся на панів в старім краю, то хоть тут, в Канаді не робім на чужі організації, але підпираймо своє, то є Р. Н. Союз, бо та одна лиш організація поможе нам, Русинам в біді. Ніхто не знає, що кого чекає, а в разі каліцтва або і смерті то хоч буде яка підпора.

І. Пуляк секр.

— В недовзі почне ся будувати в Нью-Йорку найвищий будинок на світі, який о 209 стіп буде перевишати теперішню вежу Метрополитен. Будинок стане на місці обмеженім улицями Бродвей, Нассав, Пайн і Седар стр. Високість буде виносити 62 поверхи, або 909 стіп, а на верхку стане еще машт на флягу височини 151 стіп, так що від землі до верхка машту високість винесе лобо стіп. Будувати буде компанія асекураційна Live Insurance Co. та кошта будови обчислено в приближеню на 10 мільонів дол. Накопи „драпачі хмар“ будуть дальше будувати з таким прогресом як за послідній рік, то здаєть ся, що вже не далекий сей час, коли

Американці такої з дахів своїх „камениць“ стануть лісти на місяць...

— Як доносять телеграми з Сіті оф Мексіко з дня 29 червня, то в Тогтеон і Јагої вибукнули дуже поважні розрухи. Ряд Мексиканський довгий час укривав се, та розрухи приписував бандам розбійничим, однак послідні події показали, що се є зовсім серйозно з'організоване повстанє проти уряду. Сі вісти дуже занепокоїли уряд Злучених Держав і головний комендант військ американських в Тексасі одержав приказ цілу границю мексиканську обсадити спільним військовим кордоном. Повстанє лютить ся найбільше в провінції Chilhuahua, де вислано значні відділи мексиканського війська, на разі однак без жадних успіхів. Після усіх признак повстанє приготувало ся зі Стейтів, де видавано революційні брошури, закуповлювано оружє малими скількостями і перевозжено через границу. Уряд Мексиканський все еще уважає повстанців за розбійників, і оголосив, що поступить з ними з найбільшою строгостію, щоб тим дати другим відстрашаючий примір.

— Морські розбійники. На озері Michigan случила ся недавно пригода, яка пригадує епізоди з попередніх століть про морських розбійників. „Nelle Johnson“ парохід наладований деревом пропав з порту Grand Haven, Mich. а властиво пірвав його другий корабель „Grate Seavey“ і потягнув на отверте море. Сейчас вислано депеші і по довгих гляданих найдено наконєць пропащий з рабівничим кораблі в однім малім порті власне в хвилі, коли хотіли опускати пристань і виплисти на море. Америк. прибережний кружляк сейчас пустив ся за ними в погонь і допавши завизвав капітана рабівничого корабля, щоби піддав ся. Сей не услухав зазиву. Тоді сіу щено човен обсаджений військом, який прибив до рабівничого пароходу, заняв його і арештував капітана Seavey, якого осаджено в вязниці в Шікаго. Если тут його будуть судити яко морського розбійника, то тоді його жеде смерть, однак гадає ся, що так зле не буде.

— „Американка“. „Діло“ доносить про таку подію: Оноді зголосила ся до господаря Івана Деревяного в селі Поповича кола Перемишля якась жінка, та представивши себе за жінку його власного сина, який — як вона розказувала — вернув з Америки та задержав ся в Кракові, зажадала від „тестя“ грошей на викупленє річиз з двірця. Син буцімто у великім клопоті, бо згубив 4000 К. Деревяняний дав Американці 120 кор. і вислав єї з двома фірами по „американські“ різи до Перемишля. Але тут зручна обманця пропала без сліду з очей парубка, що ввійхав з нею. Хитрої Американки не найшли й досі.

— Шкільні підручники для угорських Русинів. Угорський міністер просьвіти гр. Альберт Апоні видав — як доносить „Наука“ — остаточну апробату для

шкільних підручників: „Азбуки“, „Методичної Граматики“ і „Читанки“, зладжених о. Августинном Волошином та виданих унгарським акційним товариством „Уніо“, що видає також „Науку“. Нова „Угро-руска грамика“ о. Волошина діждала ся також признаня будапештської Академії Наук, яка назначила йому 200 К. премії а до того признала, що ся праця має на учне значінє і практичну вагу, бо вияснює свійства угро-рускої мови і вчить по руски говорити. Отсими своїми працями зробив о. А. Волошин безперечно фундаментальні заслуги для національного відродженя угорських Русинів. Промощуючи до письменства шлях народній мові, яка одна тільки зможе довести до викорінення неграмотности наших закарпатських братів.

— Визискуване галицьких хлопів. Дня 12. червня відбув ся у Відни перед цісарем і запрошеними гістьми т. зв. ювілейний похід. До походу сего звербовано також і східно-галицьких селян, які мали представляти окрази галицької етнографії. Селянам тим, які були в числі понад 400, обіцяно давати підчас побуту в Відни по 3 К. денно і ціле удержанє. Тимчасом що показало ся? Не досить що завезено їх до Відни в вагонах як яку худобу, але на місци не дали їм обіцяного харчу і нічлігу. Мусіли спати під наметами на голій землі та цілими днями голодувати. До перва за вставленем ся посла Діаманда, дістали вони який-такій харч та нічліг.

— Право вношеня жалоб жовнірів при австрійським війську було дотепер майже неможливе. Коли скривдженний або мальтретований жовнір хотів поскаржити ся н. пр. перед капітаном, то мусів переходити службовою дорогою, себто по 24-годиннім надуманю мусів зголосити ся до свого т. зв. „камердашфкоманданта“, потім мусів іти від фрайтра аждо капітана. Ним однак прийшов до капітана, то справа була вже передана, або спотикав незвичайні трудности. Через се був жовнір цілком безборонний супроти надужитя своїх наставників. Завдяки заходам соціалістичних послів, міністер війни видав нові приписи в справі вношеня жалоб жовнірами. І так, між иншим, жовнір буде міг впрост удавати ся з жалобами до капітана, а коли то не поможе, то може удати ся аж до бригади. Чи се однак що поможе — не віримо.

— В Бріджпорті, Конн. з 1-им с. м. замкнено фабрику машин до шитя Зінгера при чім страчено 2500 людей роботу. Як говорять, фабрика за 2 тижні має опять зачати роботу.

— Шах перський починає в своїм краю радити зовсім на спосіб свого сусіда з півночі, білого батюшки з Петербурга. Тому що буцімто парламент перський не хотів видати йому політичних проступників урядів в столиці своїй, Тегерані, різню, якої жертвою пали тисячі людей. Телеграми доносять, що військовий шах попросту бродить в кро-

ви, не щадячи ні старців, ні жінок, ні дітей. Будинок парламентарний військово бомбардовано. Взагалі заведене конституцій в Перзії коштувало до тепер яких 30 до 40 тисяч людей життя. Сумне се, що в кождім краю, чи то цивілізованім, чи півдикім заведене якоїнебудь більшої реформи завжди мусить окупити ся потоками крови.

— Дня 26 м. м. відбув ся на цминтарі в Princeton похорон помершого, двократного президента Злучених Держав Grovera St. Cleveland-a. На похороні був присутний президент Русвельт, губернатори стейту Нью-Йорк і Нью-Джерзі та кількох міністрів. За домовиною поштувала численна родина помершого, за ними товпи народа, і військо. В сей день прибрала уся армія і маринарка Злучених Держав жалобу, усі фляги американські на цілому світі були спущені до половини машту на знак жалоби, на всіх воєнних кораблях і у всіх фортах давано прапальні салви з армат. На похороні були також репрезентанти кількох заграничних держав. Зі смертю Cleveland-a зійшла до гробу одна з найвишайших личностей в публічнім житті Америки. — Дідовив ся в Coldwell, N. J. 18. марта 1837 року. Першу посаду публічну, повітового шерифа дістав в році 1870. В 1881 зівстав вибраний майором міста Бофало а в році 1882 значною більшістю голосів зівстав вибраний губернатором стейту Нью-Йорк. В два літа дістав номінацію на президента Зл. Держав і перший раз засів на кріслі начальника краю 4. марта 1885 р. Другий раз вибрано його президентом 1892 р. В році 1904 говорено о ній опять яко о хандаді на президента, однак він заявив ся рішучо проти сьому та відтягнув ся зовсім від публічного життя. Померший лишні чісленну родину і жінку числячу тепер коло 40 літ життя.

— Дня 24 мая 1908 р. в Перт Амбою відбуло ся заложено нового Братства під покровом св. Василя Великого. Членів основателів було 17. До кінця мая випало ся усіх членів 22.

Мітинги відбувають ся по 7-ім в першу неділю, в гали Messopust 676 State Str., Perth Amboy, N. J. Відділ 168 бр. св. Василя Великого запрошує всіх Русинів Українців, мушин і живинців приступати до Р. Н. Союзу до від 168 в Перт Амбою. Головний Уряд вибрано: Гр. Галата пр. І. Дзюбатий кас. М. Бельнів секр.; П. Хіляк з. пр.; Гр. Квасниця з. кас.; І. Попада з. секр. до контрольної комісії Д. Хіляк і М. Івоніло. Пр. хорих Гр. Маслій і М. Клебанський, дверник І. Кортяко.

Желаю своїм Руским Братям Р. Н. Союзу щастя від Бога.

Адрес: М. Бельнів 4108 730 State Str. Perth Amboy N. J.

— За послідніх 6 місяців сего року покинуло Америку 1.664 робітників вертаючи до Європи. На їх місце прибуло сьвіжих емігрантів лише 186.586, разом мушин і жінок.

— В місяць червни видано в Місті Нью-Йорку 4476 позвонь на шлюб. З того числа припадає на сам Н. Й. 2993 решта на Бронкс і Бруклин. За минувшого пів року загалом видано 15.102 позвонь. Видко, що в фаху закладеня супружества цілком не дають ся відчувати наслідки безробітє.

— Фіскальний рік держави замєнено 30 минушого місяця з недобором приближно 60.000.000 дол. Ся сума довгу, яку за минувший рік зробив наш уряд тим більше впадає в очи, коли зважить ся, що попереднього року держава по оплаченю воєх видатків мала чистого зиску 84.000.000 дол. так що властива страта виносить 144.000.000 дол. або пересічно на місяць 12 мільонів. Причиною сего дефіциту в бюджеті держави є наступивша в жовтні м. р. криза фінансова. Усі жерела доходів державних в наслідок того більше або менше потерпіли.

Крім сего видатки на військо і маринарку значно зросли, бо приміром сама маринарка спотребувала 21 мільонів дол. більше. Ся маринарка коштує тепер уряд два рази більше, як перед 10 роками. Рівнож і на регуляцію рік та поправу портів видано 30 мільонів доларів більше, як попереднього року. Сама пенсія усіх урядників в минувшій році коштувала 153.887.537 дол.

— Як нам доносять, то в місті Вінніпегу, Канада панує страшна нужда. Причиною, як і всюди, брак роботи, а тут еще понаїздило множество імігрантів і робітників. Люди, що не їдуть по два або і три дні не належать зовсім до рідкобачного. Приміром страшної нужди може послужити факт, що один чоловік, Теод. Гордський купив собі за послідніх 5 центів хліба і тим жив цілий 11, словами: одинайцять днів! Річ зовсім природна, що по тім занедажував. І таке не є зовсім відокремлений факт, лиш в теперішню пору зовсім звичайне явище.

Перший Руский Пікнік

устроюють Злучені Братства і Товариства: Бр. Св. Володимира, Бр. Св. Андрея, Тов. „Запор. Січ“, Тов. „Зора“ і Тов. „Тисьмениця“. в Westchester Park, Bronx, в суботу 25 липня 1908. Початок о год. 2 ій по пол. Вступ на пікнік від особи 25 цнт.

На сей пікнік запрошає ся всі Братства і Товариства, Русинів і Русинок в Нью-Йорку і околиці.

Музика знаменита.

За добру забаву і за чесну обслугу ручать Комітет пікніку.

Як їхати: Взяти елевейтер на 3-ту Евню і змінити на 149-ій улиці на собей, і їхати собейом (West Farm) 177 ул. д.

„SWOBODA“
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
published every Thursday at
148 Hudson St., New York, N. Y.

Published by
Math. Publishing & Exchange Co

Anth. Curkowskyj, editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on
application.

Entered as second-class matter
December 21, 1906 at the post
office at New York, N. Y. under
Act of Congress of March 3,
1879

„Свобода“
видається для руского народа в
Америці і орган „Р. Н. Союзу“,
видається щотижня в Четвер і
коштує:
в Америці на 12 місяців... \$2.00
по стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців... \$1.00

Омлачувати газету треба в
гори.

Гроші треба посылати в ре-
дакцію ласі, або через
експресовий, або поштою
money order (моні ордер). Money
order, то є карточку, котру дїста-
ють від почтара або агента на
експресові офісі. Пішліть нам,
щоб без того ми не годні гроші
дїстати.

Адрес:
„SWOBODA“
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоб його адрес змі-
нили, мусить подати нам, крім
нового, також свій старий адрес.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Отець духовний „Союзу“:
в. Стефан Макар, Phone 46-12
11 May St., Ansonia, Conn.
Головний Уряд „Р. Н. С.“ на
роки 1906-1906.
Предсідатель:
Константин Бєрєв,
140 Essex St., Jersey City, N.J.

Місто-предсідатель:
Іван Парияк, Terryville, Conn.
Касієр:
Алексій Шарпош,
624 Pine & Franklin St., Sha-
mokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семєн Яковський,
Box 76, Jersey City, N. J.
Секретар рекордовий:
Григорій Лавовський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
Лев Моніта, Lansford, Pa.
Михайло Бєля, Holyoke, Mass.
Матвій Семенов, Sayre, Pa.
Ф. Полінька, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія:
Л. Ле яцкий, Shenando h, Pa.
Оскар Стетевіч, Shamokin, Pa.
О. Калакуца,
91 S. Washington Ave. Scrant-
on, Pa.

Головний організатор:
Семєн Яковський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Читайте!

На підставі ухвали Конвен-
ції „Союзу“, кожне братство
приналежне до „Союзу“, по-
винно мати оті книжки:
1) Книжку членів (Імен-
слав).
2) Книжку місячних скла-
док.
3) Книжку Уставу і прото-
колу.
На сі книжки повинно кожне
братство заплатити 5 доларів до
свої „Союзу“

Ч. 579. KBIT 150.00
на стоїтьдесять дол., котрі
п. М. Бенча, І. Петісцо, М.
Дзянсон отримали ако кошта
похоронні по Б. Буковас з Го-
ловної Каси Р. Н. Союзу в
Америці.
Brownsville, Pa. 28 юнія 1908
М. Бенча
Сьвідки:
І. Кричфалуши
М. Дзянсон
Від місц. Уряду Р. Н. Союзу в
Америці від 6.
М. Бенча пред.
І. Петріско секр.

Рух відділах Р. Н. Союзу.

SCRANTON, PA. бр. сьв. Ілії
прор. від 40 повідомляє усіх
членів, що 19-го с. м. буде
піврічний мітинг. Неявивши
ся член заплатити 50 ц. а у-
рядник 1.00 карі. До полаго-
дження дуже важні справи а
крім того справоздане з рахун-
ків і стану маєтку тов.
Я. Любіє секр.

NEW BRITAIN, CONN. бр.
сєв. Тройці від 94 подає до
відомости, що дня 8. Юлія від-
буде ся піврічний мітинг в галі
під церквою на Weaver Stg. де
буде ся вибирати новий уряд.
Неявивши ся член платить
50 центів карі, урядник 1.00
М. Струх пред.
І. Кміт секр.

PITTSBURG, Pa. Тов. „Запор.
Січ“ від 171 подає до відомо-
сти, що в другу неділю по
першій, то є 12-го липня від-
буде ся річний мітинг. Вибір
нового уряду. До тов. буде
приймати ся нових членів без
вступного.

І. Бандровський, пред.
Е. Бережницький, секр.

BUFEALO, N. Y. Бр. сьв. Івана
Хрест. від 15 повідомляє, що
мітинг відбуває ся по 9-тій,
в суботу о 7-ій годині. Котрий
член не явить ся на мітинг,
платить 25 пнт., а старшина
50 пнт. карі. На квартальний
мітинг як ся не явить стар-
шина братства, то платити карі
1 дол., а звичайний член 50 цт.
П. І. Лещинин.
К. М. Федак.
С. С. Воробель.

OIL CITY, PA. бр. Ус. Пр.
Богородиці від 139. подає до
відомости всім членам, що рі-
чний мітинг відбуває ся дня 12-
го юлія с. р. в галі на Стевене
стріт. Початок о 1-ій год. по
полудни. Буде ся вибирати но-
вий уряд. Справоздане Касове.
Не явивши ся член, заплатити
50 пнт. карі.
І. Фріс прде.
Йос. Романчак секр.
Андрей Буряк кас.

ПОВІДОМЛЕНЕ.

Подає ся до відомости всім
членам братства Сьв. Ів. Хрест.
Buffalo Beck Rask ухвалу в. 15 з
13 червня 1908 р.: Брат-статутів
арт. XIX. приписує, що що року
має обходити ся торжественно
пам'яті свого патрона, Сьв. Ів.
Хрест. Той празник припадає на
7 липня. Братство обходить буде
сей празник не 7 але 5 липня,
то єсть в неділю. Просить ся
всіх братів належачих до брат-
ства Сьв. Ів. Хр. від 15, аби всі
як один ставили ся і взяли
уділ в так торжественний праз-
ник, минувши лиш братів з
Bradfort, Канада. Члени з Блек
Крак. і з Вест Санека і Ніягара
Фале мусять прийти і стати під
прапор братський, бо по службі
Божій Братство стає до фото-
графії з прапорами братськими.
Котрий член не явить ся на сей
празник, заплатити кару 1 дол.
Іван Лещинин, прд.
Михайл Фекак, кас.
Стефан Воробель, секр.

PERTH AMBOY, N. J. бр. сьв.
Василія Велик. від 168. ого-
лошує, що мітинг відбуває ся
кожного місяця першої неді-
лі по 7-мі в галі під числом
676 State Str. До кінця місяця
Червня приймає ся членів
без вступного.
М. Белнів секр.

MONESSEN, PA. братство сьв.
І. Хрест. від 62 подає до відо-
мости всім Русинам тутешним і
в околиці, що Бр. приймає
нових членів в місяці Юнію і
Юлію до Братства без вступного,
а до Союзу після Статутів

Мітинги відбувають ся в кож-
ду 2-гу неділю по 1-шій в Цер-
ковній Галі точно о 2-ій годи-
ні по полудни.
Василь Сивик секр.

SEYMOUR, CONN. Бр. Сьв. Ів.
Хрест. від 18 подає до відо-
мости, що буде приймати но-
вих членів без вступного (до
Союзу після статутів) в міся-
цях Юнію, Юлію і Августі
Мітинги відбувають ся в по-
свідну суботу в місяці, в ні-
менській галі на третій улиці.
Николай Смії, секр.

SYRACUSE, N. Y. бр. сьв.
Апп. П. і П. від 39 подає до
відомости всім членам, що мі-
тинг брацкиий відбуває ся дня
12 юлія в дуже важній справі.
Піврічний мітинг, справоздає
рахунків контролєрів, доходу і
розходу за пів року. Не явив-
ши ся член платити кару 25
пнт. а урядник 50 пнт. Хто не
заплатить карі, то буде виклю-
чений в братства і Р. Н. Союзу.
Панько Мацю прд.
Гриць Гнатко каср.
Ф. Кудлик секр.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

як пошукання знакомих, оголо-
шення балів, представств, схо-
дин і т. п. друкує в „Свободі“
по ціні одного цента від слова
за оден раз. Гроші треба приси-
лати наперед.

ДЕ Є

Іван Швець, родом з Ляшок
гостинцевих, пов. Мостиска, Га-
лицина. Має перебувати десь
коло Вауопне Н. С. Хтоб о
нім знав, або він сам, звольте
се донести на адресу:
Theo Ivach
455 Napperham Ave. 2-2
Yonkers, N. Y.

ІСПИТОВАНИЙ ДЯК

пошукує сосади. Ласкаві зго-
лошення просить ся надіслати
на адресу:
Rev. D. Dobrotwor
25 Chestnut Str. Yonkers, N. Y.

**Папері листові
і переписні листи**
з портретом:
Січинського,
Шевченка,
Котляревського
і Лисенна.
продає Руська Книгарня по ціні
50 цт. за 25 штук. Адрес:
RUSKA KNYHARNIA
404 BROADWAY. SCRANTON, PA

По англійськи можете навчити ся
говорити, читати і писати. Кожному
хто пришло 15 цт. в значках, вишло
першу лекцію в польській мові, а також
близькі інформації
BRONISLAW ZELSKI
132 Nassau Str. Room 301
New York. 26

Їчинський!
Картки і листовий папір з
портретом Січинського местника
кривд українського народу за-
мовляйте
А. Buchak
252 Broome St. New York City.

Штука 3 цт. 12 шт. 30 пнт.
менше як 12 шт. не висилаю.
Дохід призначений на хлопський
фонд.

КАЛЕНДАРІ
на рік 1908,
видані Р. Н. Союзом
Ціна книгарська для нечле-
нів виводить 35 цт.
Swododa.
184 Hudson St., New York.

Одинокий руский адвокат і нотар
на цілу Америку
Доктор прав
ЮЛІАН ЧУПКА
Консулярний комісар.
Пологає все справи в Галичині
Процеса спадкові і ґрунтові. Відбер
гроші від довжиків. Справи військові
Сперидає контракти, повномочія і всі
які документи. Перепроваджує істабу-
ляції і всі виписи гіпотечні. 2-
3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA.
Адрес поштової: JULIAN CZUPKA, I. D.
P. O. Box 372. WILKES-BARRE, PA.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!

256 акрів, дім 8 кімнат, стодола,
стайні, сад, кернація коштує 2 6000 дол.
176 акрів, дім 6 кімн., сад, ліс і по-
ле, ціна 1 000 дол.
61 акрів, дім 6 кімнат сад 700.00 д.
42 акрів, стод., дім 9 кімн., великий
сад, стодола, стайні, ціна 3 300
46 акрів, дім 4 кімн., стайні, сто-
ла, сад 700.00 дол.
260 акрів, дім 5 кімн. 200 овочевих
дерев, ціна 3 200 дол.
98 акрів дім 9 кімн., усі будинки 50
овочевих дерев 1 200 дол.
110 акрів, дім 4 кімн., сад 1 300 дол.
50 " " " " " 700 дол.
106 і пів акрів, дім 6 кімн., сад 700 д.
12 акрів, дім 4 кімнат, 40 овочевих
дерев, ціна 800 дол. 23-35
Усі ті фарми лежать в стейті Вір-
джинія і мають поле, ліс і овочеві са-
ди. Голосити ся о бльші відомости до:
JOHN JELINEK
1116 Pine Way Braddock, Pa.

Щось нового!

Маю на продаж:

- 70 AHPB за 1250, коло Somerville,
N. J. Є се прегарна але заведбана
фарма. Все поле орне крім 6 акрів
доброго ліса, в яким є десять будів-
ляного дерева. На фармі є лише мо-
лочарня і каміня. Фенс з каміня.
Часть на сплату.
 - 8 AHPB з хатою за 600 дол. Дві
мінути від дна, 40 миль від Нью Йор-
ку, коло Freehold, N. J.
 - 25 AHPB за 1250 дол., коло Vin-
centown, N. J. Хата в 6 кімнатах,
стайня 30x40, другі будинки, сад, лу-
ка. 18 акрів знаменитих під огоро-
жену.
 - 20 AHPB коло Folsom, N. J. за 650
дол. 1 і пів милі від дна, хата в 6
кімнат, стодола, курник. Продає вдова.
 - 5 AHPB коло Folsom, N. J. за 700.
1 і пів милі від дна, дім в 5 кімнат
побудований тому 2 роки. Часть на
сплату.
 - 25 AHPB коло Folsom, N. J. за
1500 дол. Пів милі від дна. Хата в
6 кімнат, сад, ґрунті, сливи, яблоні,
суниця і т. п. Добра стодола і другі
будинки. Часть на сплату.
- Що тимия оголошено нові
фарми на продаж.
Маєм на продаж фарми в стейтах
Пенсильванія, Нью Йорк, Нью Джерсі,
Коннектикот, Массачусетс, Вермонт, Род
Айленд, Мейн, Нью Гемпшир, Делавер,
Меріленд, Верджинія, Н. Каролайна,
Флорид, Мичиган.
По бльші косячення пишть до:
JNO J. ARDAN
Purcell House. WILMINGTON, N. C.

Читайте уважно!
Звертаємо увагу усіх Вл. Родимців
що одиноким управлінням до переписки
грошей на стейт Коннектикот є
ГАВРИІЛ ДЗЯДИН,
130 Main Str., Derby, Conn.
Кий є нотарем публичним і має ма-
цію в стейті в сумі 10.000 доларів.
У який справі удавайте ся лиш до
меня. Вім виробляє повновласти,
контракти купна і продажі і т. д. По-
лагає все справи військові як увільне-
ня від асентеруку, контролі, виправ
і т. п. Продає шифарти на всі ліній
корабельні. Мінше і пересилає гроші
до всіх країн.
Тому, Родимці, проч. є чужим і
удавайте ся лиш до:
GABRIEL DZIADYK,
130 Main Str., Derby, Conn

Читайте уважно!
ТОВАРИСКА ВОРОЖКА.
домова гра для розривки
Ціна книжочки 15 цт.
SWOBODA
184 Hudson Str., New York.

Фарми! Фарми!

Тепер одинока нагода прийти і огля-
нути наші Wisconsin-ські фарми та поба-
жити буйно ростучі збіжжя. Ми маємо
хороші землі в польських кольовіях.
Понад 500 польських фармерів тепер на
наших ґрунтах. Всі наші ґрунти суть
близько міст, де є робота та близько
польських католицьких костелів і шкіл.
Земля-глинка єсть добра до легкого
вичищення. Ціна 700 до 1500 дол. за
акер. Легкі виплати на 6 процент. —
Маємо також фарми в будинками і всіма
приладами господарськими, як машини,
вібіже насінне і т. д.
Можемо Вам дати 40-акрову фарму,
15 акрів чистої, доброї землі, близько
като міста. Ціна 750.00 дол.
40 акрів фарми, 30 акрів чистої доброї

БЕРИ І ЧИТАЙ!
Отрим подаємо до відомости
загалу, що вийшла з друку дуже
цікава і обємиста брошура під
заголовком „Бєрп і читай“, на-
писана одним найсвідомішим
твердо-Русином. Коштує лише
30 цнт.
Замовлення і гроші висилайте
на адресу:
Mr. A. Mгус.
339 2nd Ave.,
New York, N Y

Накладом „СВОБОДИ“ вийшли
Папері листові
окрашені гарними вінетами і пор-
третами наших руських геніїв —
Шевченко, Драгоманів, Франко,
Лисенко і Богдан Хмельницький.
Продає друкарня „Свободи“ по
ціні 50 пнт. за 25 штук. Адрес:
„SWOBODA“
184 Hudson Str. New York, N. Y.

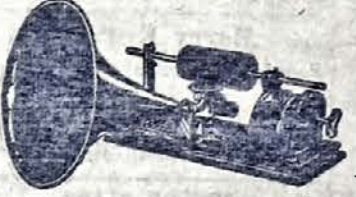
— Подас ся до загальної відо-
мости, що Славянське Емігрантсь-
ке Товариство (Slavonic Immig-
rant Society) перенесло свій о-
фіс з 35 Broadway на 9 Old Slip,
зараз коло станції елевайтру на
Ганнвер Сквер.

Grimmer Land Company
Marinette, Marinette Co., Wis.

ДЛЯ УЖИВАЮЧИХ ТЮТЮН.

Поможіть нам розпространяти наш тю-
тюн поміж Вашими знакомими, а дамо Вам
отсей фонограф даром.

Се не є жадна лалка, дурничка, яку часто дають другі
заведення яко надгороду, противно, се є першої класи гово-
рюча машина Фонограф в кожнім вигляді.

В кожній час, коли бажаєте, може-
те мати безплатний концерт в своїй
хаті і се не концерт одного інстру-
менту або одного голосу, але кон-
церт банди і оркестрової музики,
сбівні, які чулисте в старім краі,
одним словом, все, що любите.
Забийте Ваше гоуца за „KING“
TALKING MACHINE, а він Вам скаже,
що она коштує 15 00 дол.

Ми хочемо Вашої помочи в розпространенні нашого доброго виробу
тютюну до цигаретків і фаяки. Ми пішлемо Вам кожного рода в свій
Австрійського, Боснійського, Герцоговського, Турецкого і Російського на-
рости 6 00 дол. Ви можете легонько розпродати єго між вашими знакомими,
показав се найліпший тютюн в світі.
Тютюн, до якого всі звикли в Європі і який они люблять.
По одержанню нашого тютюну запропонуєте єго своїм знакомим, если
знайдете єго за відоміями. Дайте їм наше імя і адресу і сею дорогою помо-
жете розпространяти нашу компанію. За сию поміч дамо Вам за даром наш
„KING“ PHONOGRAPH. Се є правдоподібно тільки одна спосібність, яку коли
можете мати, дістати першої класи говорючу машину без одного цента.
За тютюн рахуюмо Вам 6 00 дол. Пришліть наперед 50 цт. марками,
а ми вишлемо Вам до найбільшого Вам експрес офісу тютюну і фонограф;
з'єдзаниуйте все, нім заплатите, а если знайдете все задовольняюче, за-
платіть на експресі 5 00 дол., а тютюн і фонограф буде Ваш.
Гроші звертає ся будь котрому надоволеному коштумерови. — **УВАГА.**
Ся оферта буде тільки так довго, доки не заадвертаймусмо добре наш тютюн,
заділя того радимо Вам не відтягатись з ордерами, если хочете мати наш
даремний фонограф.

Адреса: **EUROPEAN TOBACCO CO.**
33 LEONARD STR. DEPT. 51. NEW YORK.

Руский Лікар
Doctor S. Robert Schultz
39 East 7th Str. New York.
Телефон 3645 Orchard.
Лічить усякі недуги діточі, мужескі
і жіночі.
Вилічене — сли можливе — гварантує ся.
Лічить після найновіших систем еле-
ктрикою, та посідає найлутші електричні
машини.
Досліджує при помочи промінів Рентгена.
Nebulitzer — одиноке найуспішніше
средство проти катару при помочи інга-
ляції.
H109 DOCTOR SCHULTZ
39 E. 7th Str., New York City,
поміж 2 а 3 евеню.

Книжки

які можна дістати в складі книжок „Свободи“:

Америка	15 ц.
Англія та пустельні і т. і. ..	15 ц.
Біблія велика	2 дол.
Борба класів і чому робітники організують ся	15 ц.
В Старім і Новім краю	25 ц.
Грихи мільонерів і т. п. С. 7. ..	15 ц.
Дещо з історії православної місії в Америці	10 ц.
Дещо про звір'я	30 ц.
Дві левади і т. п. С. 5.	15 ц.
Дорога любови, то Божа дорога. С. 6	15 ц.
Драгоманів	25 ц.
Емігрант	15 ц.
Жовнір	10 ц.
Журавлі	10 ц.
Житє Ісуса Христа	1.50 дол.
Житє зарібки, організації і т. п. в С. О. Д. жанах	15 ц.
Земельне питан	15 ц.
Зуб за зуб	10 ц.
Казки про Жидів	15 ц.
Історія Русів з образами ..	10 ц.
Капітал і праця	15 ц.
Книжка Рахункова	50 ц.
Казки про Жидів	15 ц.
Марія	10 ц.
Многострадалий народ, огляд історії українського народу	20 ц.
Навернений Грішник	20 ц.
Народний рух австро-угорських Русинів	15 ц.
Новий Завіт	2 дол.
Образки і загадки	10 ц.
Оповідання	15 ц.
Оповід. про задріх богів ..	10 ц.
Про відступників від православія	10 ц.
Про нутро землі	25 ц.
Підземні скарби	25 ц.
Покуса	10 ц.
Псалтир	1 дол.
Релігійні віровання старинних народів	20 ц.
Розмова Полака з Русиним ..	10 ц.
Смерть	10 ц.
Стародавні казки та оповідання	15 ц.
Степові люди	15 ц.
Страйк	20 ц.
Стріляй на смерть, робітничка драма	15 ц.
Товариска ворожка	15 ц.
Унія в Америці	20 ц.
Хто з чого живе	15 ц.
Які то є люди на землі, з 20 образками	50 ц.
Як мужик ходив до паря правди шукати	15 ц.
Через кордон	15 ц.
Якої нам треба науки	15 ц.
Руско-англійський тлумач ..	60 ц.
Польско-англійський тлумач ..	60 ц.
Коляда	15 ц.
Молитвенники в красній оправі	
Бог Надежда моя	2.50 дол.
Хліб Душі	2.50 „
Druh Duszi	1.50 „
Druh Duszi (в звич. опр.) ..	.75 ц.
Молитвенник малий ..	1.50 дол.
Вінець	1.50 „
Зборник	2.30 „

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні	10 ц.
Книжочки братські	10 ц.
Метрики хрещення	3 ц.
Метрики шлюбні	3 ц.
Метрики смерті	3 ц.
Поминки померлих душ ..	10 ц.

Пішть на адресу:

Swoboda,

Hudson St., New York, N. Y.

АДА

щоденна українська політична, економічна і літературна газета (рік видання третій).
Габриєль газети є партійний, демократично-поступовий.
Власні кореспонденти в столицях і по всіх значиміших містах України.
Безплатний додаток на р. 1908: **Т. ШЕВЧЕНКА „ХОЗЯР“**
встановлено нового повного видання під редакцією В. ДОМАНИЦЬКОГО, у яке входить новонайдений творч. поета, ще нігде не друкований.
Коштує „РАДА“ в пристоючій і пересилкою на рік 6 дол.
Шіртні відомості і пробні числа надси. дурно. Адреса Редакції і головної конторі: у Києві, Велика Підвальна вул. д. 6, біля Золотих Воріт.
Редактор М. Павловський.
Видавець С. Чикаленко.

\$3.50. Рідка сподіваність! Ми закупили за готівку цілий фабричний запас сигар, який за дуже низькою ціною. Ці сигари були продані по 1500 дол. однак ми тепер продаємо їх по 350 дол. Мають на 20 літ тривалу поволучувачу коверту. Годинокі сигари чоловічі або дамські, гарантовані на 20 літ і виготовлені цінними каменями. Показують час як найдоводливіше і тому суть поручені усім тим людям, котрі прагнуть прим. при зелених. Такі сигари виготовлені за одержанню 350 дол. або пославимо через експрес на С. О. Д. 350 дол. і оплати експресу уважимо кожного до вільної власності годинок. Оглянути їх можна ще перед оплатою. ДАРОМ гарний поволучувач годинок в бредіком до кожної годинок. Пишіть докладний адрес: R. A. FRETHER & Co., 52 Dearborn St., Chicago, Ill. (41-44)

ВЕСЕЛА КНИЖОЧКА,
з багатьма образами. Містять в собі гумористично-сатиричні етюди Чалого і етюди з творів С. Руданського. Це друге, збільшене об'ємом, видане. Хто хоче насміятись і зацікавитись до читання других, нехай пришле 35 цнт. на адресу:

Swoboda,
184 Hudson St., New York

Frank Posluszny

Готельник

Найліпші тутешні і імпортовані напівки.
Пиво довозить до дому, не треба носити на плечах.

Телефони:
Bell 39—J Hemlock
P. & A. 41 South

1109 Carson St.
PITTSBURG, PA.

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK

Капітал і Надвиплата \$700.000.00
Депозити 4.700.000.00

Пересилає також гроші до краю, продає шифкарти, виробляє контракти, полагодує справи військові, а від власних грошей платять 4 процент.
Банк сей затверджений губернатором штату.

Розмовляється з ним по руски.
Go ner 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

Harry E. Paul.

Робить каміні нагробники, крести, пам'ятники.
Rt. Пайн і Маркет улиць,
ПОРТ-НАРБОН, ПА. 38

ДОНТОР ШТАЙН.

Годує: від 8 до 10 раню, 1 до 3 по обіді, 7 до 9 вечер.
18 E. Oak St., Шенандоа, Па. 38

Dr. E. J. LARKIN

Дентист. 40-08
Офіс отворений від 7-ої раню до 8-ої пополу. В неділі від 10-ої год. раню до 12 пополу.
24 Elizabeth Street, Derby, Conn
ВСІ РОБОТИ ГАРАНТУЮТЬ СЯ.
Офіс коло Derby Gas Company.

HOWARD ALBERT.

Аптека.
Продає всілякі ліки по найнижших цінах. Ліки Севера.
ЛАНСФОРД, ПА. 38

Junior Typewriter
Ціна \$15.00.

JUNIOR МАШИНА ДО ПИСАННЯ є машиною найновішого винаходу і друкує так скоро і гарно, немаче найліпші машини. Має універсальні квіти, як і машини, що коштують 100.00 дол. або і більше. Писати на ній можна 80 слів або і більше на хвилину. Ніяка інша машина не є в силі так довго тривати, як ця, позаяк зроблена є з невичайно твердої сталі. Велюзна машина вносить 25x10 цалів. Папір мож. уживати в листи 8 і 10 цалів. Має 84 букви і знаків — отже значно більше, як машини по 100.00 дол. або і дорожчі. Валеть в буквах легко зміняє ся і в сей спосіб на сій машині мож. друкувати ріжніми мовами. Складає ся она в 189 поодиноких частин і важить 3 і 1/2 фунта. Вкладає ся в невичайно гарний, скляний футерал, який мож. носити або в руці або в кишені. Машина є з невичайно пожиточна і потрібна кождому чоловікові, а за таку ціну — то так, як даром.
Масо на складі різном. кількість інших, ріжних родів машинок до писання і друкування починає від 85 центів до кількохсот доларів. Хто пришле нам свою точну адресу відстане даром гарний, ілюстрований ціник машин до писання та інших товарів разом з брошурою про електричність як її уживати, а спеціально як при допомозі лічати ся в ріжних неугах.
Товар послав ся до всіх частин світа. Нашіх грошей совсім не жадано в гори, але хто пришле нам 1.00 дол. або і більше, то ми сейчас ему випишемо жаданий товар, а рештуючі гроші можете доплатити, наколи жаданий товар надіде експресом.

ATLAS TRADING ASSOCIATION, DEPT.

P. O. Box 722, Philadelphia, Pa. U. S. A.

УЖИВАЮЧИ ТЮТЮН.

Золота година і ланцюжок, гарантований на 20 літ, вартості 23 доларів. Таку годину дамо кождому, хто допоможе нам розповсюдити наш найліпший тютюн. Ви можете легко розпродати тютюну на 6 доларів між ваших приятелів і за те відстанете даром сию гарну годину.

Подайте нам свою адресу.
EUROPEAN TOBACCO CO.
33 Leonard Str., Dep. 51. New York, NY.

РУСИНИ! Ся хочете дістати до-

бру і ману домовину і щоби похорон вивісив Вас як найшановше, удайтесь до:

JOSEPH COLWELL,
180 MAIN STREET,
DERBY, CONN

Telephone Calls Office 52—2.
House 18—2.

А подякуєте і пізнаєте чесного чоловіка.

THE FIRST NATIONAL BANK OF MINERSVILLE, PA.

Капітал \$50.000.00. Надвиплата нерозділені зиски \$93.000.00
Заснований 1864 року.

Найстарший Народний Банк Скукліа Канті.

Проводить загальний банковий бізнес. Видає міжнародні мовні рдери, драфти і пересилає гроші до всіх частин світа Позичає гроші на реальності. Депозити его банку подвоїлись протягом останніх 5 літ і вносять тепер \$500.000.00.

Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Стефан Рябець

має у себе найліпші напівки, цигари і папіроси. Має таном добре заряджену грсерію.

СПРОБУЙТЕ!
Mahanoy Plane, Pa.

Dr. J. SZLUPAS,

1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Можна его бачити в офісі: від 8-ої до 10-ої год. раню, від 2-ої до 4-ої пополу., від 7-ої до 10-ої вечер.
Old Phone 1269—B

UNION

Ticket Agency

ПРОДАЖА ШИФКАРТ
203. Lascavana Ave.
SCRANTON, PA.

Найліпше місце, де можна купити шифкарту до старого краю, як також перелати гроші до Галичини, Угорщини, Росії і других країв по тавій ціні.

Дасмо також позички на моргч. 42

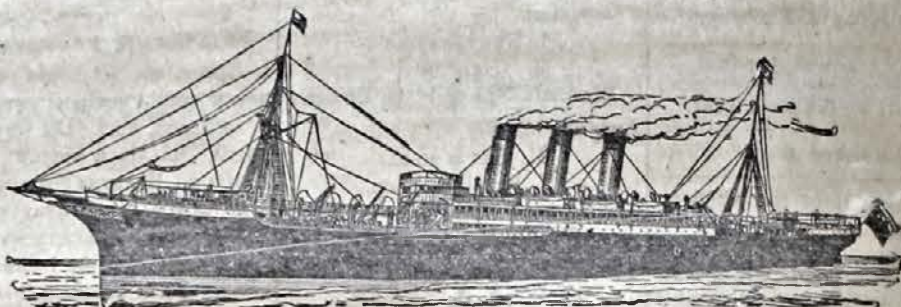
Dr. Teofil A. Starzynski

ЛІНАР.
Лічить всілякі хвороби, жіночі, мужські і діточі — совістно.
Вилічене, если можливе, гвалтус.

Година урядові:
від 8 до 10 раню,
від 12 до 3 пополу.,
від 7 до 9 вечер.
4. 15th Str. S. S.
PITTSBURG, PA

Агенція Корабельна і Пересилка Грошей

Зайнкорпорована в Стейті Ю Джерзі. Капітал 50.000.00 д.

184 Hudson St., New York, N. Y.

Ся Контора залагоджує слідуючі справи:

- 1) Пересилає гроші до всіх країв і держав світа по цінах можливо найтаншій і як найкорше.
- 2) Продає шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю як таном в краю до Америки по тих самих цінах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Нью Йорку.
- 3) Виробляє повновласти, контракти купна і продажі заосмотрені підписом конзуля; перепроваджує процеси спадкові, інтабуляції, естабуляції, полатує гроші і взагалі перепроваджує всілякі інші справи зі судами і старокраєвими властями при помочи звисних старокраєвих нотарів і адвокатів.
- 4) Полагодує справи військові, як: увільнене від асентирунку, військової конторі, увільнене від вправ і т. п.
- 5) Видає паспорти для ситизенів вїзджаючих до краю.
- 6) Дає поради в процесях против компаній в разі наліцтва, смерті, невиплати пенсії і в других правних американських справах.
- 7) Міняє гроші — старокраєві на американські і американські на краєві після біжучого курсу.

Крім сего Дирекція готова служити порадою і інформаціями таном в других справах, особливо тим, котрі приїжджають до Нью Йорку а не суть ознаєомлені з містом. Вкладає гроші на процент до американських і краєвих банків.

З поважанем

Дирекція:

Г. Дзядик предс., А. Савка місто-предс.,

К. Курчів кас., С. Ядловскій секр.

Адрес: R. Publishing & Exchange Co.

184 Hudson St., New York, N. Y.

HERMAN SCHULTZ.

Констрактор і будівничий.
Всі роботи полагодує сей час і таном, як таном подає ціни на всілякого рода роботи. 36
АДРЕС:
Housatonic Ave., Derby, Conn.

ВИРОБИ БРАЦКІ

машлі, шапки, відзнаки, хоругви, уніформа.

R. H. MORGAN
13 N. MAIN ST.
SHENANDOAH, PA.

MERCHANTS

NATIONAL BANK

Шенандоа, Па.

Капітал 100.000.00 дол.
Надвиплата 120.000.00 дол.
Депозити вище пів мільона доларів.

Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередню конторлю тогож уряду.

Се є одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в яким міститься пошта.

Вкладайте гроші до того Банку а відстанете від них процент. Банк сей вкладає що року тисячі доларів проценту своїм есгумерам, котрі мають в ній свої гроші.

Там розмовляє ся по руски.
Merchants National Bank
на розі улиць Мойн і Лойд,
Shenandoah Pa.

Оден з найбільших броварів в Америці.

ПАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПОСІВ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз по- Голова від него коштує сего пива, ніколи не болить, то иншого вже не боєсть вдоврове і буде пи и. поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕПШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОВРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
485 to 485 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

TELEPHONE 2043 WORTH.

ІЛІЯ РОЗЕНТАЛЬ

РУСКИЙ АДВОКАТ

302 BROADWAY, Suite 1306,
NEW YORK.